

Казах ССР-нің болғаш Қазақстанның Коммунистік партиясының
60 жылына тураскаатқан байырлыг хурал

Оон түннеленде күрүм
пландан ажыр 235 млд
пуд, азы 3 миллион 854 м
тонна таразы саткан,
Казахстаннын арбын тара
зынын бистин чуртувус
ам кайы хире улут ужурд
залыг болуп турарын эки б

улам ийэй быжыгларын
үндэглээн, мал ажылы
шингилэриг хөдөрчлөө у
лааган хөмчгөлэриг респуб
ликаны партиа, совет, ажы
агыг органиары зорудуу
рар деп, Д. А. Кунаев деп
деглээн. Республиканы үд
ажы-агыныныг өскө адыр
рыныг — харылаанын, эрт
болон хуучныг адыр деп

мэзы бугу куртта мыкша
республикада башта чедикшин
ниг боттанын булар.

Э-не кол болушкунга
СЭКП-нин ам болур XXV
сезидеизне чедикшинин
ужуражырыне ажилду
нарны эвеледизирне респу-
бликанын кобдезин Казы-
станына партия организаци-
ясы ажилтан турар. Партия
эге организацияларда огтеш-
тар болуш согулаларда ам-
узеле болуш эртин турар. Пар-
тиянын район, хоорай, об-
ласт конференциялары уда-
вас аселээр. СЭКП ТК-нын
июнь (1980 г.) Пленумунда
эш Л. И. Брежневтин аян-
тымшыкка душтур отуруш

[illegible]

БРЕЖНЕВТИЦ

Ону чедип алып төлөсө, эки аякларына бийдиктер, бо-донуна чынып жүргөн миллионер пуд тарапын бээри—соңгарга лапид олбас чугула соруга Боттарыларын, аргаларынын шынтыгы барымдаалар көргөш, ол хузаагына бүзүрлөндүр турарыны көрүп тур мен. Бүгү совет улус ол дык надыгын сөткөндөн чагала дагышыкыны-биле, үткүзүп дээрлиге баш бурунгарга бүзүрөлдү мен. Алган хузаагы гелерия алдарыны-биле күсө дүрүнөри кузурар-дык мен.

Бисте ужуражып келген-
бисти ажылаш, чамдык то-
даргай аймак-херектерге бола-
газ айтырларгаже силерини
кичээсизинерни хаара туду-
рыя күзээп нийк мен.

Баштай кудээ ажыл-агый
дугайында. Аш-чем айтырын
шинтипирээп дээш улам чү-
күлүг ажылдар ужурулду-
бис. Хамхиктын мурунда ча-
рас дугайында чутга чоруту-
турары ол. Казахстан манас
болуучу чаз соокто солгон бол-

Силерниң-биле бистериниң норма кызым төлөвилээнэвис мийлиар деп кымыңаар ядид алдыңга деп чугаалар болур. Амгы беш чылда беш чылдың ужуңда күрүңге чыл санында мийлиард болган соң-даз тай пуд тарааны берген сизер. Чаа кызыттарларже үккө чогуу хире.

УЛУСЧУ КОНТРОЛЬ

№ 8 (82)

100 рублек ортектик 150
дизин алтат, оларини
ипакш, 3 рублек 06
салдыпкан турганни
Салын алычкы
10 рублек 40 хо
луп турар. Ол ма
несек ортектик баш
ды чажырып хаан
м.

а чогуи коргускен
инга арттырар-арт
айтыргынн райпо
ынга шыгыны чу
н илерэи четнес.
ир ээринн райпо
ды Л. Н. Сатка,
у Б. К. Кыргыска

УЛЪЯНОВСК. Мында Ленин мемориалда улут баштынчынын болгон башкынын чаш чоранын, студент чылдарын, революционер ажил-чорудугазын көргүскөн турсаалар арзаш эвес. Олардын арзында «М. А. Ульянова оглу Володя-биле» деп турсаал орта барганарын кичээгенин хаара тудар. Ону П. И. Бондаренко кылган.

ЧУРУКТА: «М. А. Ульянова оглу Володя-биле» деп турсаал.

Н. ДЕРГИЛЕВТИН ФОТОСУ.

МУН ДУГААРЛЫГ УРУГ

Дугаарлыг Кызматта ЗАГС-ында ния саны мун четпейн турган. Адам анык ала Борис Кужугет-биле аас-кежиктиңи не Чечек Кужугет олар боттарынын ийги уруунун төрөөнүн херекчелерин кылдырканнар. Оларны ЗАГС-тың ажилдачылары улут хундук-биле улук хундук алганнар. Чүге дээр, анык ог-бүлениң чаа төртүгүн огу Андрей республика байышталыгы 1980 чылдың этезинде бээр төртүгүн чаштарын мун дугаарлыг болгон.

Анык ала-огун Андрей деп адаар кылдыр шийирлээнин ЗАГС ажилдачыларына чугааланнар. Ог-бүлениң амызында хеймери—Андрей, 60 чылдык август айының 24-түн хундук төртүгүн. Ол «мөгө-шымар», кадык-чагай оол болган.

— Бистин ажилымыска бо хунд оңагай болган чугаа чок—деп, ЗАГС ажилдачыны Наталья Коробова Мон-галым чугаалаан. Кызмат хоорайнын чурттаачыларында недела сайында-ла чээрби аажыг кичи немесиге турар. Ол бичи-чаш хамаатыларың төртүгүңер чыл сайында-ла улук көндөп турар. Эрткен чымын бо үеде төртүгүңеринер-

Артист уруг

Алды-сарыг көжеге-даа ажиттылды, Алды-дажы база катан диниредим. Төрү тону колбениңиң анык кыс лангына лет басып келди.

Айла-куш дег, Артист уруг Хою үтү Хоюстаалды. Ынакшылды алган-йорон башырыты. Ындынанын, сыйынанын, хуузең ор мен. Бодаларым чымын шамаче ужулуту, Бойдус төрөөн чаанынга алааргалым.

Айла-куш дег, Артист уруг — Ыраарыгга Ынакшылдым. Куу куштуун салдааны дег, танын тепкен, Куюм сетки куулаарым шинге ойнаан. Төрөң чонга, улук чуртка аян туткан Төрөөн черим чарам кызын магадалым.

Айла-куш дег, Артист уруг — Чоргааралым. Шолбаным сен. С. КУУЛАР.

«...МОРЗУК КАЛЧАНЫН БИЛИНМЕС»

Ажылдап турарым заводта бир нехтин начальниги-биле таныш-көрүш болгон бергеним. Ичин укуру чаш бажын алганым-биле холбаалыг чүе...

Чаа бажыче кошкеениң дойжугаңыңа дарганы кайын үтүр ийик мен. Ол кезеңде эгелеп аажок өң-тала болуп, ажилче бешиң кады чоруп каар аларган бис.

Элбек Энжесевичин амы-дыралыч чымын доран-на көстү берди. Оон заводтун үдүртүр даргаларынын мур-нунга хундук-кедирин аажок. Хураал-сугаа болурга мурнуку олуттары миял эзелетер. Ус-түкү үдүртүр органдардан даргалар келерге суг, албан айтырып салыр. Оларың чам-дыкта херек чок-даа болу-лар. Салам бере бергенде, артында бажын чып-чайын, доктааткан шаг эртпээде, ийирден дужерин үтүртүр. Херек болза ийн удаа санап бергилээр.

Мэң ажилдап турарым каниакчалар пегинин началь-ниг анык оол ымыг эвес. Заводтун директорун көрүп калды, бичи өөрениңиң оол кичик бичи үштү алыр. Ажылда-агында чептестер ду-галында саргыдырган болза, алы-башы өң кыла бээр. Хураал-сугаа болганда бис-тин-биле кады дөө-ле артык сайыга олутуру алыр. Оон чыгыс-даа катан «Волга» саяалканын көрбөн мен. А Элбек Энжесевич боюнда биз-жиглаан чинк-карамы чок-даа болза, халге муунаар эвес.

Бир-ле эртен ажилдаар дээр автобус манай турума, кичим бо түстүп келди. Эш-тин чарактары халпыгтай бергилээр.

— Экин! Экин, дом! Акын арай бичи бурудаан. Ла-ымның улут уруу кижээ бар-ган. Оон шылдагыңа сая-

дай бердим. Келер ужурут хонум оранчок эрте беши. Директор ат кылдыр боор. Ын-чаа-даа аажыраа. Машина урегел деп каар мен. Ол-ай!— дээш, холун чыкты. Авто-бустан дүшкөн, ажилче кады маңагыш олур бис. Заводче кирер хаалаан чүе бажым хире чөдө столотай бар. Он шактан эгелеш паво садыр чер болур ийн. Кожам оңче кичээгелдин аажок көргүлө-ди.

— Экин боор тур! Сарыг-суг бар-дыр. Суксуң чандырып албас болза кайын болур. Он шак бичи аажы чорда, ма-наа ужуражыр бис, дом. Шай-лапталан каанан, арай бал-дык багы ийн бо!— деп, ки-жим мыйдым.

Шатчыме көргүлөп каап, кыл-дыр ужурут ажилдарынын шала дүргелден турума-даа он шак оранчок ашкан. Шала-дыл аар дээр дарганын ма-наарыма-даа сугар. Ажылды кайы-маман чок каанакш баар эвес. Маңагышын, ту-румда, даргам чедип келтеш, богу-ла чугаатай берди.

— Элбек Энжесевич сени хергелден дурар чүе-дир. Сто-ловаяга манай турар болду. Чоругуң—деп, даргам чуга-лаарга, минар бурт андым.

Дарга кожамын чинаар пи-во-биле хундукээр ужурга та-варыккан мен.

— Четпирдим, дом! Мэң-биле ажержим чор! Мында акын ат-алдары шымыр-леп бил. Чүе херек болур, менэ кээп тур!— Дижав-лым куу-даа болза, директоруң он хонум беши болур ийн!—деп, ки-жим хөзөн шаштылды.

Дүүгү экирик бажы ам-лаа хөзөрү чадзавас. «Энриктиң дылында» дээр шыкжык. Дүүн арага ийиркел кичим каш лашка павога бажы ты-

рыкылаан берген кире.

Шылап-ла мэң кожам ты-мыштың-ла кичи болган. Бир айда ийн-чү удаа районче калдык-ла бир херек ужу-ж чорутар. Ол чоругада шаап-ла машинага саядаар.

Суббота, улут-хундерде бажыңыңа анаа дургаанын келсе бибес мен. Бир-ле ки-жи келген, чок-ла болза, бир-ле кичи бажыче каанан бо-лур. Шала кезең көргө, чин-дия берген суг чымыл бар чыктылар.

Бир катан чинк-карага чым-чанаалды чымыл олутуус.

— Хой урут-диргиз азырал деп чүе бөтө чүе-дир ийн, дом! Көзүңе, төрөдөрдөң иштеш алыр дээр директор-дан машина толпозордот ал-дым—дээш, кичим бичиңи чымыл-биле бажын бурунгаар чортаар сунуп алган. Доора-зыңче шылгызы аажок кыл-дыр көргүлөп, ыт-даажы чи-де берген олур.

Кожам чинтеш чоруткан улут-хунде чымыл келген. Кы-зын-каан аларган дүжү чыкканы сонгадан көрүп андым.

Чүе-ле чүе ийн, кожам-дан сөөлгү үеде деске-декээрим аажок аларган. Ажыл шалын сөөлүдө оон чинк-карамын маңагышым, ажалга эжинге турбадалым. Харын-даа алаа көүлөбөс дээр эжиктен үеде орук-жүрөтүң алдай, ам-на ав-тобус доктаар черге чоруп-тар мен.

Эрткен чылдын тончузунден бээр кожамын экин эрттир чымыштыг чоруктуг ажилда-ры эвээрден. Ол мыйдык бол-ган. Эрт директор оңче ажал-че шилчез. Оон оюнуңа чаа директор чедип келген. Элбек Энжесевич хураал-сугаа бо-лупта мурнуку олуттарына зо-ловийада. Ынчаала-даа сана-

ЭРТЕН

Эртеңи хун ээниг теп, Дарман баткан херелсин төп, Эштин хонган эңеэм.

Эргеледип мени чылдыр, Көвей малым дүрүзү бооп, Көшкөн бурут хуула бээр. Хогаут куштар аян үнү Хогаут ыр бооп дынналып кээр.

Көрүн ханмас чурмаалар, Хондун минаар көзүңдүн кээр. Дыннап ханмас аялгалар, Дыжым хандыр куттулуп кээр.

Ч. ЧАП.

ТӨРЭЭН ТЫВАВЫСТА

Аскарбек ТАЙМАНОВТУН «Улут-Хемин эринде» деп фототюлду.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

АВГУСТ 30-ДЕ БИРГИ ПРОГРАММА МОСКВАДАН

10.00—«Ус» Информацион-программа, 11.05—Эртеңи су-ла шимчээниң. 11.25— Пю-нерлер концерт. 11.55— «Си-дерге, ада-недер». 12.25— «Де-легияни улустарынын чога-алымы». 12.55— «Ночутла дээрбээ». 13.50— «Москва». 14.55— «Объекты». 15.25— «Спортлоонун» 35-ки тирады. 15.40— Бичиң дегелгес. 15.55— «Бистин адресиңиң» Совет Элиңизди, Куйбисетин дамыдыгы. 16.40— Уругалар: «Черге болган дээр» жураалдар. Уран-чечен фильм, 17.45— «Бинадигир-лаа боа, эдептең». 18.45— Ала-мат.

Атага Казах ССР-ин болган Казахстанниң Коммунист партиязынын 60 чылдыг ту-раскааткан шериг парад бол-ган ажилчы чондарын чы-каалы. Ала-Атадан дагы-дылга. 19.15— Р. Шедриң. «Холуг кожаниң». Фильм-концерт. 19.40— Политикти тайылбырлачы Ю. А. Лету-новтун бөсөлдү. 20.10— ССРЭ-нин улустун артың О. Барди-на чурат тур. 20.35— «Киж. Чер. Октаргай». 21.20— Уран-чечен телефильм. «Доозубаан кичээл». 1-ги серия. 22.30— «Ус». Информацион программа. 23.15—01.40— «Ала-Ата он нуктерин утук тур. Музыка-лыг программа. Төңгө—Ме-дээлер.

ӨӨРЕНИРИН КҮЗЭЭННЕРГЕ

Тыянын транспорт эргеле-тин Кызылда автохолоан «В» категория дугаар үшү класстин чолалчылары бел-кеп турар. Өөрдөгелги тыя-дыкта чорудар. Хундук анык-а.

Э. ДОНГАК.

СОНУРГАКТАРГА

ОЛЧА

ОЛ-ДУР

«Полтавообстрой» трес-тин тулут ажилчыны В. Банюка 60 чайын дышта-ныр хунерин бирөөнөде олимпийа дотеранын азын алган, ол-за доран лүүштүргө «Запорож» дээр автомашна болган.

Каш хунер өрткенде на-шынаны адырын эрге-жөк тутула документтер-нин төп ажаалга кассаны-га барып өмгөктөтүргө. Василий Алексеевич дөм-де кроссинин чанынга доктаап база дагы ойна-дырып шийирледи. Билет-теринин бирөөнү чынып-каш, аайын тыянын бар-гал, айн көрөгө олу «Жит-ли» дээр автомашна айнап эгелдеп. А. НАНКЕВИЧ. Полтава.

АЛДЫН

ҮГЕР-БОО

Индия Бижапур хоорайнын ханазынын чымын чүс-чүс чылдарда ка-рарын далаарып калга-луртунун үгөр-боонун аптаптарга оуу арыг ал-дындан шүткүп куткан болган. Хоорайнын турса-каалдыг черлерин чаартып турган реставраторлар та-варыла болуп ол үгөр-боо-ну каш-каш тонна эң үеде-лит метадан кылган дээрин эскерип каанар. Шаа ымыг ажыдышың туртка улут септургалды боолтурган. Оон узамында чазак төлөзүн пардамент-ге тускай медияни кылган болган «алдын үгөр-боону» национал «эртине-байлаз» кылдыр санааш, күрөң шыгжамырыңча алган дээрли ол хынаткан.

Редакцияның адреси: Кызыл, Шетиникин-Кравченко куумчузу, бажы № 3. ТЕЛЕФОННАРЫ: Редакторун 2-24-63, редакторун ажаакчыларын 2-33-24, 2-31-75, хундуктар кылдынын 2-24-35, секретариатын 2-24-35, партияж амыралы болгон совет гүргүзү кылдынын 2-37-13, пропаган-ка кылдынын 2-31-75, кызыл кылдынын 2-24-54, кызыл ажил-агыл кылдынын 2-21-47, улутур кылдынын 2-31-75, чага кылдынын 2-41-27 информация кылдынын 2-20-60, корректорларын 2-27-41, бухгалтериянын 2-12-45, солун келбиги барганда 2-32-75 телефонче долгаар.

Тираж 17866. Чалгы № 2075.

СОЛУН НЕДЕЛЯДА 6 КАТАП УНЕР

ТЧ-01675.